

Krishanteringsplan

Backaskolan

Uppdaterad 170120

Innehåll

<u>Telefonlista Krisgruppen</u>	<u>s 3</u>
<u>Telefonlista Organisationer</u>	<u>s 3</u>
<u>Krisgruppens arbetsuppgifter</u>	<u>s 4</u>
<u>Dödsfall - Personal</u>	<u>s 5</u>
<u>I den berörda gruppen:</u>	
<u>I de övriga elevgrupperna:</u>	
<u>Dödsfall - Elev</u>	<u>s 5</u>
<u>Själv mord - Personal eller Elev</u>	<u>s 6</u>
<u>När elev mister nära anhörig</u>	<u>s 7</u>
<u>Modell till brev som skickas hem</u>	<u>s.8</u>
<u>När elev blir allvarligt sjuk</u>	<u>s 9</u>
<u>När elev försvinner</u>	<u>s 10</u>
<u>Bilaga 1</u>	
<u>Råd i krissituationer</u>	
<u>Sorgens fyra stadier:</u>	
<u>Kännetecknen för barn i kris kan vara:</u>	
<u>Att tänka på vid samtal med person i kris:</u>	
<u>Samtal i elevgruppen</u>	
<u>Råd till vuxen</u>	
<u>Bilaga 2</u>	
<u>Första hjälpen och krisstöd (AMV)</u>	

Telefonlista Krisgruppen

Skolledning	Sara Thenfors Linderoth Lena Lindblom	040-180067, 0760-398525 0709 792837
Skolsköterska	Pia Horntvedt	0760 398527
Skolkurator	Anna Tarantino	0735 191216 /0735742451
Pedagoger	Jeanette Sihvonen Pernilla Björemark Anna Klarin	040-230036, 0703-044171 0733 500140 0705 951873
Administratör	Roger Hargeskog	0735 191210 /0737049388

Telefonlista Organisationer

SOS	112
Sjukvårdsupplysningen	1177
Polisanmälan	114 14
Individ och Familj NORR	040-345849
Kirsebergskyrkan	040-27 91 30
POSOM*-gruppen	040-644 49 90

*= Psykiskt och socialt omhändertagande vid stora olyckor och katastrofer

Krisgruppens arbetsuppgifter

Varje medlem i krisgruppen har mappar med krisplanen, telefonlistor till personal och barn/elever samt läsårsinformation. Krisgruppens medlemmar har gemensamt sms-nummer för att lätt få kontakt.

- Snabbt organisera sig och fungera rationellt vid tillfällena då skolan drabbas av olyckshändelser.
- Samla in och lämna information samt stödja och finnas tillgängliga för eleverna, personal och anhöriga.
- Se till att elev- och personallistor alltid är aktuella. Pärm finns på kontoret (utrymningspärm för samordnare).
- Planera och ansvara för riktlinjer under dagen
- Kontaktperson vid kris är följande ordning: Rektor, Bitr. rektor och Administratör som tar beslut om att sammankalla krisgruppen. Den som får informationen har ansvar för att gruppen samlas via telefonkedja med start överst.

De frågor som ska klargöras vid en händelse är:

- Vad har hänt?
- Vilka är drabbade och på vilket sätt?
- Vilka ska informeras och hur ska de informeras?
- Vem gör vad?

Den berörda mentorn ska första dagen ha hjälp av någon i krisgruppen. Klassen ska hållas samlad, inga elever får skickas hem utan att föräldrarna informerats.

Hur informationen kommer fram:

- Krisgruppen informerar samtlig personal så att alla känner till händelsen.
- Krisgruppen informerar och ger stöd till berörda föräldrar vid behov.
- Rektor ansvarar för att ledig personal får information
- Telefonorganisation upprättas
- Mentorerna informerar sin klass
- Eventuellt föräldramöte anordnas senare om behov finns
- Krisgruppen planerar för verksamheten dagen efter

Dödsfall - Personal

Rektorn ansvarar för att all personal blir informerad

I den berörda gruppen:

- Samla arbetslaget och pratar med eleverna om vad som har hänt.
- Ordna en minnesstund med eleverna. Använd material från krislådorna som finns hos skolsköterska/kurator.
- Dela in eleverna i mindre grupper för samtal med vuxen.
- Låt eleverna få rita och skriva för att ge uttryck åt sina känslor.
- Informera hemmet så ingen elev behöver gå hem till tomt hus.
- Se vidare bilaga 1 "Råd i krissituationer"

I de övriga elevgrupperna:

- Berätta för eleverna vad som har hänt.
- Ordna en minnesstund med eleverna.
- Låt eleverna rita och skriva för att få ge uttryck för sina känslor.
- Om några av eleverna ska delta vid begravningen är det föräldrarna som ansvarar för eleverna under begravningen.
- Se vidare bilaga 1 "Råd i krissituationer"

Dödsfall - Elev

Direkt efter dödsfallet

Den som underrättats om dödsfallet kontaktar rektorn som i sin tur underrättar övrig personal och sammankallar krisgruppen.

- Den berörda klassen underrättas av ansvarig mentor.
- Ordna en minnesstund med eleverna, använd materialet i krislådan.
- Prata om vad som har hänt och låt eleverna prata öppet om sin känslor och tankar.
- Berätta om sorg och krisreaktioner.
- Våga visa känslor.
- Se till att ingen elev kommer hem till tomt hus.
- Underrätta övriga klasser så snart som möjligt
- Alla elevs föräldrar underrättas snarast (t ex genom ett mail eller brev som kan finnas färdigskrivet)
- Se vidare bilaga 1 "Råd i krissituationer"

Ritualer

- Tänd ett ljus och sätt ev upp en bild, ta fram en minnesbok där eleverna får skriva.
- Berätta om begravning och vad det är. Om några elever ska gå till begravningen är det föräldrarna som har ansvar för sina barn under begravningen.

Använd olika uttryckssätt för att bearbeta vad som skett:

- samtal
- skriva och berätta
- teckningar
- musik
- gruppsamtal där alla får sätta ord på tankar och känslor i relation till det som har hänt.
- en krislåda på varje skola med en handlingsplan, duk, ljus, ljusstake, musik, ram, olika böcker finns.

Symboliska handlingar i klassen:

- låt det avlidna eleven ha kvar sin plats en stund i klassrummet
- undvik inte att prata om eleven
- besök graven/minneslunden och lägg en blomma

Uppföljning

- Berörda lärare behöver kollegialt stöd och hjälp, erbjud handledning av präst/psykolog.
- Var observant på personalens och elevernas olika sorgereaktioner. En del sörjer direkt andra sluter sig och det kommer inga märkbara reaktioner förrän senare. Skuld är en vanlig reaktion hos barn och ungdomar

Själv mord - Personal eller Elev

Se dödsfall elev samt dödsfall personal. Själv mord är oerhört ångestladdat och skuldtyngt varvid det måste ges möjlighet till samtal för såväl personal som elever och föräldrar. Om de anhöriga inte ger sitt tillstånd till att meddela klasskamrater och lärare orsaken till dödsfallet, skall man respektera detta.

När elev mister nära anhörig

Kontakt med familjen

- I samband med att skolan får kännedom om dödsfallet tillfrågar rektor eller lärare familjen om elevens kamrater kan underrättas.
- Familjen avgör vem som skall informeras och hur det skall gå till.

Information till övrig personal

- Rektor eller lärare informerar berörd personal.

Krisledningsgruppen

- Sammankallas vid behov.

Information till barnets kamrater

- Det kan finnas barn som föredrar att man inte nämner något om dödsfallet, vilket man måste respektera.

När information får lämnas:

- Lärare eller annan känd person berättar för den berörda klassen om dödsfallet. Tala öppet med barnen om det som hänt och låt barnen berätta om sina tankar och funderingar. Det är en fördel om klasskamraterna får reda på vad eleven vill att de skall säga eller göra när hon/han kommer tillbaka. Förbered klasskamraterna på att eleven kan vara känsligare än vanligt och att de därför bör visa extra omtanke.

Information till övriga föräldrar

- Sker efter samråd med den berörda familjen.

Uppföljning

- Lärare följer upp eleven genom egna iakttagelser och genom samtal med övrig personal. Var observant på elevens sorgereaktion. Skolans elevvårdspersonal kan vara ett stöd i uppföljningsarbetet. Barn som mist nära anhörig mår oftast bäst av att börja skolan så snart som möjligt. Övergången underlättas genom tidig kontakt mellan skola och hemmet.

Modell till brev som skickas hem till en avliden elevs klasskamrater

Klass... har idag mottagit det tragiska beskedet att... har avlidit. Detta är naturligtvis något som vi alla, i synnerhet eleverna i klassen, berörs djupt av. Under de närmaste dagarna kommer vi därför att ägna mycket tid åt att samtala om det som hänt. Skolhälsovårdaren kommer även att finnas på plats och XXX kommer att delta i minnesstunden. Det är mycket viktigt för barnen att man också i hemmet kan tala öppet om det som hänt. Tveka inte att kontakta oss för ytterligare upplysningar eller hjälp.

Modell till brev till hemmet om deltagande i begravning

Det är viktigt att XXX eller läraren frågar de anhöriga om de vill att elevens klasskamrater deltar i begravningen.

Det är nu bestämt att... kommer att begravas...dagen den../..kl....Enligt överenskommelse med familjen kommer klassen att vara närvarande vid begravningen. Deltagandet är givetvis frivilligt, men det är bra om så många av eleverna som möjligt är med. Detta kan vara av stor betydelse för bearbetningen av sorgen under den tid som följer. Personal från skolledning och mentor/klasspedagog kommer att delta, men det är viktigt att barnen också har någon vuxen med sig (speciellt lågstadieleverna).

När elev blir allvarligt sjuk

Kontakt med familjen

- Lärare eller annan kontaktperson rådgör med familjen om vilken information som ska ges i skolan och vem som bäst ger den samt hur besök och kontakter från elever och personal skall ske.

Information till elevens lärare och elevhälsoteamet

- Rektor sammankallar till mötet. Den som har kontakt med familjen berättar vad man tillsammans med familjen bestämt om information till skola och klasskamrater.

Information till klasskamrater

- Om familjen så önskar, informeras klassen om elevens sjukdom. Informationen lämnas av den som familjen önskar. Det kan t.ex. vara skolsköterska, personal från sjukhuset eller lärare. Klassen bör därefter regelbundet informeras om hälsoläget. Elevens närmaste vänner kan ev. göra ett besök i hemmet eller på sjukhuset. Klasskamraterna ges möjlighet att skriva brev, dikter eller rita teckningar.

Den sjuka elevens kontakt med skolan

- Information ges till den sjuka eleven om vad som informerats om i skolan samt vem som är elevens kontaktperson. Diskussion med familjen i vilken mån eleven orkar med undervisning.

När elev försvinner

Om ett yngre barn försvinner under skoltid tar personalen skyndsamt kontakt med polis samt vårdnadshavare. (se vidare Handlingsplan för trygghet och säkerhet vid Backaskolan)

Krisledningsgruppen

- Rektor sammankallar skolans krisledningsgrupp och lärare snarast efter besked om försvinnandet. En kontaktperson utses som har kontakt med anhöriga, polis samt ev. sociala myndigheter.

Information till klassen/gruppen

- Ta reda på vilken information som enligt polisen/socialtjänsten får lämnas ut. Diskutera med anhöriga vilken information de lämnar medgivande till. Ge så konkret information som möjligt. Informera om vad som är möjligt att berätta för barnen utifrån ålder samt med hänsyn till att ej sårbara eller utelämnade personer. Ge tid för tankar samt reaktioner.

Massmedia

- Hänvisa pressen till ansvarig rektor som har ansvar för massmediekontakten. Skydda eleverna under skoltid från massmedia.

Bilaga 1

Råd i krissituationer

Sorgens fyra stadier:

chockfasen - varar från ett ögonblick till några dygn

reaktionsfasen - kan vara i flera veckor

bearbetningsfasen - kan vara i över ett år

nyorienteringsfasen - kommer att bestå

Alla reagerar olika i krissituationer och framförallt när det gäller barn är skillnaderna stora. En del reagerar direkt andra senare.

Kännetecknen för barn i kris kan vara:

- ångest och sömnsvårigheter
- koncentrationssvårigheter
- sorg och skuld känslor
- ilska och vrede
- olika kroppsliga symptom t ex magont och huvudvärk
- fantasier, starka minnesbilder
- relationsproblem

Att tänka på vid samtal med person i kris:

Försök inte trösta utan hjälp istället att få sörja.

Våga vara nära och närvarande

Lyssna aktivt och var delaktig

Sök gärna kroppskontakt

Var inte rädd för gråten

Svik inte, finns kvar

Ge det tid, låt personen "älta" det som skett.

Var dig själv.

Samtal i elevgruppen

Det är viktigt att klassen får prata om händelsen. Låt alla få prata. Det är bra om det är två som leder samtalet och en bör vara känd av eleverna. Utnyttja krisgruppen.

Samtalsledaren förklarar att allt som sägs i gruppen

- hålls inom gruppen
- alla reaktioner är tillåtna
- alla får tala till punkt
- man behöver inte prata om man inte vill

Det är viktigt att berätta så konkret som möjligt om vad som har hänt. Ge eleverna tid att få prata om tankar och känslor. Det är bra att ha minst en uppföljning och att erbjuda att alltid finnas tillhands.

Uppföljning: Bestäm när och hur ev uppföljning ska ske.

Råd till vuxen

Försök inte trösta - Ord som "Det är inte så farligt" blir till hån i den här situationen. Det här är Det farligaste och hemskaste som kunde hända. Hjälp barnen att sörja istället för att försöka trösta dem.

Var nära och närvarande - Visa att ni ställer upp, att ni finns, att ni deltar. Våga visa er egen sorg och bestörtning.

Lyssna aktivt - Det finns inga aldrig så välmenande råd som hjälper. Men lyssna, ta in, bekräfta känslan. Var delaktig.

Sök gärna kroppskontakt - När man inget kan säga räcker det långt med att hårt hålla en hand eller kramas. Barn som inte har ord kan man hålla om bakifrån och låta händerna mötas.

Var inte rädd för gråten - Det är kroppens eget sätt att uttrycka en stark känsla. Håller man tillbaka den stoppar man också känslan. Och då dyker den upp senare, ibland efter många år.

Ge hjälp med orden: Fråga försiktigt hur det var, vad som hände, hur det kändes. Ett sätt att få ur sig något av sorgen är faktiskt att klä den i ord. Samtidigt är det första steget av en bearbetning som senare kan hjälpa en vidare.

Svik inte - Se till att ni finns kvar. Lämna ert telefonnummer och visa att ni när som helst är beredda att fortsätta samtalet.

Kom igen - En sorg av den här storleken är inte klar med ett samtal. Ta själv ansvaret för att höra efter hur det är. Om det inte går att träffas, skriv ett litet kort: "Tack för samtalet senast. Jag tänker på dig." I och med att ni skriver så finns ju också tanken där. I konkret form dessutom.

Ge det tid - När den sörjande för elfte gången berättar samma sak är han inte hjälpt av att höra: "Det där har jag redan hört". En del av bearbetningen består just i att "älta" det som skett. När det är klart upphör upprepningarna av sig själva. Minst ett halvår får ni nog räkna med innan någon av de inblandade verkligen kan gå vidare.

Var dig själv - Försök inte vara psykolog eller präst eller läkare om du inte är det. Vi gömmer oss ofta bakom våra yrkesroller. Här är det bara medmänsklighet, medkänsla och medlidande som gäller.